

Đački štrajkovi u Zagrebu 1911. i 1912.: Od Šćerbaka do Jukića

Rade Dragojević | foto, 14/10/2025 - 11:25

„Dječstvo traži da se mladež uzgaja tako da postane slobodna da može misliti svojim glavom, da može tražiti otvoreno svemu uzrok, da se valjano spremi za životnu borbu, da se spremi za čestiti i sretan život. Drakonska disciplina u našim školama guli naš ponos, ugušuje čuvstvo slobode i uništava našu životnu snagu. Škola treba da uzgaja borci, a ne servilne pokornike! Na fotografiji: đaci 1912. godine.“

U prvom smo nastavku serijala o đачkim štrajkovima konstatairali da studentski i učenički revolti u našim krajevima otpočetački nisu imali parohijalni, odnosno usko akademski karakter kao đачke bune na Zapadu i da su pravo plodno tlo za studentski radikalizam predstavljale zemlje Balkana, pa onda i Hrvatska. Događaji iz školske godine 1911-1912. u Hrvatskoj ponajbolje potvrđuju tezu o ultimativnoj političnosti đачkih pobuna u naš. Neredi na zagrebačkom Sveučilištu, pa onda i u zagrebačkim srednjim školama i srednjim školama u drugim gradovima Hrvatske otpočeli su standardnom bunom đачka neposlušnost prema samom školskom režimu koji je vladao u gimnazijama, preparandijama i akademijama tog vremena. Iskra je zapaljena u studenom 1911. godine u zagrebačkoj Trgovačkoj akademiji kad je đak Milivoj Šćerbak najprije zapucao iz samokesa prema profesoru Arturu Schneideru, a nakon toga presudio je metkom samome sebi. Zbilo se to na Katarinino, na đачki praznik 25. 11. 1911. i predstavljao je to za Zagreb dotad neviđen događaj.

Šćerbak je bio sin kopriivničkog pravnika i pravaša po političkom opredjeljenju Ivana Nepomuka Šćerbaka. Mladi đak, ustojan nepravdom koju je doživio u školi, za vrijeme 'kacerca' (strage kazne) revalirao je iz zadnje klupe i zapucao prema katedri gdje je sjedio rečeni profesor koji je kaznu nadgledao. Metak je pogodio zid (izgleda da mladač nije ni htio pogoditi profesora, došatalom, meta mu je bio, kao što ćemo vidjeti, jedan đak) i đčerbak, a mišmiš prateći ljubac sa početkom potom usmijemio se prema sebi. Nenadmašni Josip Horvat u svojoj „Pobuni omladine“ ovako je opisao Milivoja: „Šćerbak, hipersenzibilni mladač, suhonjav, pognut, duge kose koja mu je vječno padala na crne hipnotičke oči, možda namještene ukoočnosti, kao na plakatima za produkciju hipnotizera Svengalija, živčano je vjerojatno bio izmoren seksualnim mizacijama. Seksus je tad bio zabranjen, i kao riječ i kao pojam, nešto mistično, stravično privlačivo i odbojno, nagrizajući i zdrave mlade organizme, stvarajući frazdražljivost, abnormaľnu za mladiće-dječake njihovih godina. Šćerbak je uživao u diskusijama, izazivao kavge nastupajući autoritativno. Preparao se i s nastavnica o temama dana, od kojih je glavna bila talijansko-turski rat, njegov odraz na južnoslavensko pitanje.“ Horvat je sve ove aktere znao osobno, jer je i sam pohadao Trgovačku akademiju, te, štoviše, bio i urednik srednjoskolskog lista „Javor“

Jedna takva preprička geopolitičke prirode prethodila je ovom nemilom događaju. Naime, Milivoj je sa svojim drugom Markom Kavajom iz Crne Gore često debatirao s profesorom Filipom Lukasom, posebno oko rečenog rata na sjeveru Afrike. Iz šturih izvora rekonstruirali smo moguć (ne i stvarni) dijalog između protagonista na satu zemljopisa u II b razredu koji je bio jedan od otonaca za kažnjavanje nemirnih gimnazijalaca i posebno Šćerbaka. Samo da dodamo da je tu riječ o talijanskom preuzimanju područja današnje Libije od turske imperije koja je dotad vladala tim krajevima, i čiji se podanik otac je član Pravaške stranke u Korčulnici, a ona jasno i nedvosmisleno u svim svojim frakcijama, a njih nije malo, podupire politiku prejasne dinastije, zar ne? A vi ovako! Zamisljiv obrat.

Lukas: Molim vas, Šćerbak, nećemo se tako razgovarati. Talijani svakako nisu vulgare sirovine, njihova je kultura veličajna i jedinstvena. Pa, oni počivaju na temeljima antičke i rimske kulture, oni su izdali otog najvećeg u najjediničijeg u svjetsko-historijskom smislu. Oni su još i benevolentni, jer dragovoljno podmeću svoja leđa da svoju kulturu prenesu svim tim primitivnim beduinskim plemenima. Talijane, svakako, nećemo i ne možemo svoditi na barbare.

Milivoj Šćerbak: Pa imamo i mi nekakvu renesansu, imamo i mi neki Dubrovnik, neke zidine!

Lukas: Da, da, ima tu kod vas, vidim je, nekakvog ilirskog zanosa, nekakvog rodoljublja!

Kavaja (izvlačeći novine ispod klupe): Profesore, molim vas lijepo, pogledajte što donosi Supilov 'Riječki novi list'. Pišu o ratu u Tripolitaciji i prenose što o njemu pišu talijanske novine. Tako jedan, da bi opravdao invaziju, opisuje život u Tripolitaciji. Kaže: *Bili su posvuda oko mene, stotine tih jadnih i nikakvih žena, muškaraca i djece, prljavih i užasnih. Vrštili su na strazare, a ovi su ih tukli. Pred ovom ljudskom regurgitacijom (povraćanjem), snivao sam da sam stigao na mjesto koje se ne može opoređiti po nivou bijede s nijednim drugim područjem. Krvo ljudskih bića, s ustima prekrivenim travom koju su proždrali.*

Pazite sad zaključak, kaže: *Ove redke pišem kako bih Talijane upoznao s uvjetima u glavnom gradu Tripolitacije. Tvrđim da Italija mora okupirati Libiju iz humanitarnih razloga, ali i ne samo iz tih razloga. Promatrajući naciju kao organiziranu u cjelinu, kolonijalizam je samo njezin nužan oblik teritorijalnog širenja.*

Lukas: Ali, što su im Turci donijeli – sifilis i stjenice.

Šćerbak: Eto, zar bi Afrikanci sad trebali jednu knutu, onu tursku, zamijenit' drugom, onom talijanskom?

Kavaja: Nećemo mi ni Otomane, ni mađzarone. Hoćemo svoju republiku!

Lukas: Gospodo, pa i nas na Balkanu smatraju barbarima, zar ne?

Šćerbak: Nek' je i barbarska i necivilizirana i nekulturna, samo nek' je naša!

Lukas: Naša, makar i – nemoćna!

(Smijeh u razredu.)

Lukas: Dobro, dosta! Možda ćemo nastaviti ovaj razgovor, al nek' se naši dični turski saveznici bolje pripreme, nek' ne izricu si ma deklaracije, prozaimze i fraze, nek' nešto pročitaju! To se odnosi i na beogradsko-crnogorskog stipendistu i na ovog našeg vaternog Podravca.

Šćerbak: Što, na primjer?

Lukas: Svakako manje bojovne štampe, manje Supila, manje Mitrinovičevog katekizma i Čerininih i Tartaginskih ujediniteljskih magli. (zastane) Nego, Šćerbak, vaš gospodin otac je član Pravaške stranke u Korčulnici, a ona jasno i nedvosmisleno u svim svojim frakcijama, a njih nije malo, podupire politiku prejasne dinastije, zar ne? A vi ovako! Zamisljiv obrat.

(Uzima dnevnik i krene prema vratima učionice, pa se još jednom okrene prema razredu.)

E, kad smo već kod katekizma, poručio vam je katiketa da se obavezno pojavite na vjeronauku. Već ste dosad triput markirali. Veli da vam četvrti puta neće oprostiti, ne pojavite li se sve će dati na ravnateljstvo škole, pa nek' oni vide.

Šćerbak (tiše) Pa da opet slušamo da je čovjeka napravio bog i da nam dodijava o tome da je svijet star šest hiljada godina!

Lukas: Molim, tko je to rekao? Šta?

Šćerbak: Kad mu nismo simpatični.

Lukas: Komu?

Šćerbak: Pa kateheti! On stalno tupi po svome, te da je zemaljska kugla jabuka koju gospodin Bog drži u rukama, sjedeći na oblacima – a svi mi znamo da oblaci mogu biti samo dvanaest kilometara iznad zemlje!

Kavaja: Ovaj naš nije baš siguran je li zemlja ravna ploča ili je loptasta!

Lukas: (vadi cedulju iz džepa) Šćerbak, prema evidenciji, vi već otprje imate dva sata kazne. Prema tome, pripazite!

(Izlazi iz učionice)

(Veliki odmor)

Šćerbak (prilazi prozoru, otvara ga): Ja ne idem.

Kavaja: (priljubljuje cigaretu i otpuhuje dim kroz prozor) Kud ne ideš?

Šćerbak: Pa na Kornefinda (kateheta).

Kavaja: A, to. Ja i ne moram. He, nekad je dobro biti ortodoksnii.

Ovdje je riječ o Filipju Lukasuu, rasposuu predavačuu ekonomske geografije, koji u povijesti neće ostati zapamćen koliko po svom sukobu s članovima „revolucionarne omladine“ koliko po tome što se tridesetih godina dvadesetog stoljeća okrenuo prema fašizmu. Kao takav vodio je i Maticu hrvatsku početkom četrdesetih godina. Riječ je o zanimljivim, ali tada čestim karjerenim promjenama. Lukas je bio u vrijeme svog predavačkog staža na Trgovačkoj akademiji na zagrebačkom Gornjem gradu (1911-1918) zagovornik ujediniteljskih stremljenja i ideja, kasnije se razočarao, prešao na tamnu stranu u 1945. u odsutnosti osuđen na smrtu kaznu od strane novih vođjnika. Upravo mu u Zagrebu, dok ovo pišemo, aktualna vlast oduzima ulicu u sklopu revizije imenovanja ulica i trgova u gradu Zagrebu po ustaškim dužnosnicima i simpatizerima.

Đački plenumi

Vratimo se našim omladinicima. Zagrebačka štampa bilježi da je sprovod Milivoj Šćerbak, mlajbovi sin ogroman, pristupivao je gotovo cijelo zagrebačko đastvo, 800 mladih duša korčalo je ko jedan, ali je gotovo u potpunosti izostao profesorski zbor. Đačko društvo „Javor“ otpjevalo je tužaljku za „dak Badalić (Vladimir, kasnije član organizacije koja je izvela atentat na bana Slavka Cuvaja sedam mjeseci ranije) i sveučilištarac Despot, gušeći se u suzama, govornili su ponad odra o svom drugu“. Nakon smrti Milivoja Šćerbaka u njegovom je stolu nađeno oprostajno pismo u o kojem je jasno stalno na koga je bio kivan i zašto. „Potpuno svjestan odlučio sam da se rehabilitiram. Budući da me profesorski zbor posve nevinu osudio na 16 sati zatvora i time prouzročio da će me se odselje za najmanju stnicu baciti iz škole van – na ulicu. Lukas, svećenik i predavač zemljopisa, prema riječima svoga boga Krista 'ljubi bližnjega kao samoga sebe', učinio mi je to, prouzročio je u mojoj obitelji krvav razdor, mene osramotio pred kolegama, oduzeo mi volju za rad, ubitino mi vladanje nedostojnim i u meni uskipjelo je gnjevom. Ali ja sam ipak čovjek i borit ću se. Ovih par revolverskih taneta namijenjeno je njemu, a ja imam povelje i obraz, pa ću mu to i dokazati.“

Međutim, daci nisu stali na veličajnom sprovodu, nego su dan kasnije krenuli u štrajk i oštali troje zahtjeve. U njima, prema izvještaju u „Slobodnoj riječi“, stoji: „Dječstvo traži da se mladež uzgaja tako da postane slobodna da može misliti svojim glavom, da može tražiti otvoreno svemu uzrok, da se valjano spremi za životnu borbu, da se spremi za čestiti i sretan život. Drakonska disciplina u našim školama guli naš ponos, ugušuje čuvstvo slobode i uništava našu životnu snagu. Škola treba da uzgaja borca, a ne servilne poklonike. Smatrajući profesora Lukasa glavnim predstavnikom nazadnog odgoja na našoj školi, a ovoga puta uzročnikom ovog žalosnog događaja, tražimo:

- Da se profesor Lukas odstrani sa ovoga zavoda.
- Da se ostala gg. profesori nastoje prilagoditi prema gore navedenim načelima.
- Da se specijalno za ovaj slučaj prihvode nagrođna istražja.
- Da se u budućnosti kod prosudivanja knjivne uzme pronicu. Auditorat et altera pars (Neka se čuje i druga strana).“

Štrajk je trajao nekoliko dana, ne duže od jedna, Lukas nije udaljen s nastave, a đacima se profesorski kor na kraju ipak nije osvećivao. Ovako štrajk opisuje Horvat: „Plenum skupštine štrajkaša održavale se dvaput dnevno u Cinilnom kinematografu. Tu se kritiziralo sve, od školskih prilika od sustava u zemlji, tražilo za sve više slobode. Konačno je školski odbor na sugestiju nekih profesora započeo pregovarat s ravnateljem škole Bošnjakom, postajući zahtjev da nitko ne bude kažnjen zbog štrajka. Pregovori su se suviše zavlačili. Napokon je jedna večeri konjaničska straža iz magle nasrula na manifestacionu povorku daka te je razjurla. Istoodobno je poručeno đacima, neka se vrate u školu Šćerbakova namo bitičnjem. Tako je štrajk svršio i neki se dan nakon Šćerbakova smrtonosnog dani je simpatičan za ljude i prilike, da je uprva kazališta. Kad u Zagrebu nema slobodnih dnevnih novina /i Vjesnik i Večernji su pod Tudićmanovom šipom/, pa od toga profirta Vičevićev „Novi list“, koji u to vrijeme jedini ne varaju iz vrhovnikovog dupeta), a onda se štrajk širi i na druge gradove.

Štrajk daka sada više nema nikakve veze s uže školskim zahtjevima, posrijedi je stopostotni politički štrajk. Evo kako Horvat, na kojeg se u ovom tekstu obilato pozivamo, opisuje kako je izgledao Zagreb tog proljeća 1912. godine: „Pred kazalištem su se održavale monstre-skupštine – dotad valjda ustinu najveće u Zagrebu, jer je samih daka bilo prisutno oko 3.000 – redali su se jednim akcionoga odbora... Sipale se se velike riječi, od kojih je riječ 'sloboda govornici opajala kao i proljetno sunce. S kazališnoga je balkona progovorila i razbarušena, ekstatična Maska Ulderica Donadinija, koji je impovisno citirao u svom govoru – Stakesperandio Karlozom je simpatičan za ljude i prilike, da je uprva kazališta. Kad u zagrebu nema slobodnih dnevnih novina /i Vjesnik i Večernji su pod Tudićmanovom šipom/, pa od toga profirta Vičevićev „Novi list“, koji u to vrijeme jedini ne varaju iz vrhovnikovog dupeta), a onda se štrajk širi i na druge gradove.“

Štrajk daka sada više nema nikakve veze s uže školskim zahtjevima, posrijedi je stopostotni politički štrajk. Evo kako Horvat, na kojeg se u ovom tekstu obilato pozivamo, opisuje kako je izgledao Zagreb tog proljeća 1912. godine: „Pred kazalištem su se održavale monstre-skupštine – dotad valjda ustinu najveće u Zagrebu, jer je samih daka bilo prisutno oko 3.000 – redali su se jednim akcionoga odbora... Sipale se se velike riječi, od kojih je riječ 'sloboda govornici opajala kao i proljetno sunce. S kazališnoga je balkona progovorila i razbarušena, ekstatična Maska Ulderica Donadinija, koji je impovisno citirao u svom govoru – Stakesperandio Karlozom je simpatičan za ljude i prilike, da je uprva kazališta. Kad u zagrebu nema slobodnih dnevnih novina /i Vjesnik i Večernji su pod Tudićmanovom šipom/, pa od toga profirta Vičevićev „Novi list“, koji u to vrijeme jedini ne varaju iz vrhovnikovog dupeta), a onda se štrajk širi i na druge gradove.“

Štrajk daka sada više nema nikakve veze s uže školskim zahtjevima, posrijedi je stopostotni politički štrajk. Evo kako Horvat, na kojeg se u ovom tekstu obilato pozivamo, opisuje kako je izgledao Zagreb tog proljeća 1912. godine: „Pred kazalištem su se održavale monstre-skupštine – dotad valjda ustinu najveće u Zagrebu, jer je samih daka bilo prisutno oko 3.000 – redali su se jednim akcionoga odbora... Sipale se se velike riječi, od kojih je riječ 'sloboda govornici opajala kao i proljetno sunce. S kazališnoga je balkona progovorila i razbarušena, ekstatična Maska Ulderica Donadinija, koji je impovisno citirao u svom govoru – Stakesperandio Karlozom je simpatičan za ljude i prilike, da je uprva kazališta. Kad u zagrebu nema slobodnih dnevnih novina /i Vjesnik i Večernji su pod Tudićmanovom šipom/, pa od toga profirta Vičevićev „Novi list“, koji u to vrijeme jedini ne varaju iz vrhovnikovog dupeta), a onda se štrajk širi i na druge gradove.“

Štrajk daka sada više nema nikakve veze s uže školskim zahtjevima, posrijedi je stopostotni politički štrajk. Evo kako Horvat, na kojeg se u ovom tekstu obilato pozivamo, opisuje kako je izgledao Zagreb tog proljeća 1912. godine: „Pred kazalištem su se održavale monstre-skupštine – dotad valjda ustinu najveće u Zagrebu, jer je samih daka bilo prisutno oko 3.000 – redali su se jednim akcionoga odbora... Sipale se se velike riječi, od kojih je riječ 'sloboda govornici opajala kao i proljetno sunce. S kazališnoga je balkona progovorila i razbarušena, ekstatična Maska Ulderica Donadinija, koji je impovisno citirao u svom govoru – Stakesperandio Karlozom je simpatičan za ljude i prilike, da je uprva kazališta. Kad u zagrebu nema slobodnih dnevnih novina /i Vjesnik i Večernji su pod Tudićmanovom šipom/, pa od toga profirta Vičevićev „Novi list“, koji u to vrijeme jedini ne varaju iz vrhovnikovog dupeta), a onda se štrajk širi i na druge gradove.“

Ženska omladina protiv Cuvaja

Viša djevojačka škola 1912. godine

Protiv Cuvaja u to vrijeme štrajkali čak i srednjoskolke. Jedna od sudionica, Zora Rutkija, u to doba petnaestogodišnjakinja je učionice djevojačke škole, u svojem dnevniku piše: „Ožujak 1912: Sve škole su zatvorene. Mislim da do kraja života neću zaboraviti ovaj dan. U našem razredu, poznatom već VIII b, vladalo je neobično raspoloženje. Nas nekoliko je nešto znalo što ostale drugarice nisu ni slutile, a namjnanje naša razrednica. Lica nam se već žarila od osuđenja, nemimo smo se pogledavale, pogledavale na prozore i – izlučivale; danas oko 11 sati dolaze po nas drugovi i hrvatskom zastavom i uvođenju komesarijata izazvalo je veli prosvjed u našem razredu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (Da, da, tada su za južnoslavensku slugu bili čak i pravaši, op. a.). Govori su prekidani doktrina 'Življa Hrvatska, dođe Austrija, dolje Mađzari! Manifestacija je zacijelo bila udarjena – povorka je krenula u grad pred dvor. Tu je stala i dugo kivalca, sve dok se nije na jednom odgovalno mu je predsjednik zagrebačkoga sveučilišnog Potpimnog društva Janko Barčević, poljubivši na svršku govora srpsku zastavu. Barčević je tada bio pravaš-mladohrvat (

pon, 24/11/2025 - 09:08

čet, 20/11/2025 - 09:18

Kako smo se na Dan sjećanja prisjetili i davno umrlog Vjesnika

sri, 19/11/2025 - 11:02
Ubijte glasnika

sri, 19/11/2025 - 00:06

Kako gradonačelnik Tomašević obmanjuje javnost o spašavanju grada

pet, 14/11/2025 - 15:02

Ekstremna ljevica: Kriva je!

čet, 13/11/2025 - 09:31

Studentski bunt 2009 – politička subjektivizacija jedne generacije

sri, 12/11/2025 - 19:42

HND najavio prosvjede zbog napada na novinare

uto, 11/11/2025 - 11:52

Groteskna hipokrizija: nisu problem proustaške prijetnje maskiranih crnokošuljaša, nego manjinske manifestacije koje crnokošuljaši žele zabraniti

pon, 10/11/2025 - 15:56

Deklaracija o Domovinskom ratu: Potpisujemo!

[Impressum](#)

Forum.tm | Nakladnik: neprofitna udruga Dom kulture Zagreb | Adresa: Nova cesta 115,

10000 Zagreb | email: domkulturezagreb@gmail.com | Uredništvo: Dom kulture Zagreb

TKO? Neprofitna udruga Dom kulture **ŠTO?** Forum.tm, prostor za

slobodne ljude i one koji to žele postati **KADA?** Jučer, danas, sutra

GDJE? www.forum.tm   **ZAŠTO?** Da bi stvari bile jasnije

**Portal Forum.tm financijski podupire
Agencija za elektroničke medije**

[Veronika Rešković](#) dobitnica je nagrade "Marija Jurčić Zagorka" za internetsko novinarstvo u 2014. godini, koju dodjeljuje Hrvatsko novinarsko društvo, za seriju tekstova objavljenih na Forum.tm-u.

Oleg Maštruko dobitnik je nagrade "SAP Božo Težak" za najbolji tekst s područja informatike i komunikacija u 2014. godini. Tekst "Od Milanovićevih sastanaka po SAD-u korist bi možda mogle imati isključivo tvrtke koje posluju s državom" objavljen je na Forum.tm-u.